

Előfizetési árak:

Félsz évre 12 frt.
Élve 6 „
Negyedévre 3 „
Egy hóra 1 „
Egyes szám 4 kr.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvnyom-
dája Nagybecskerek, Uri-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Vidéki magyar színészet.

Nagy-Becskerek, szeptember 27.

Néhány nap mulva ismét feltárul-
nak Thália templomának ajtai s sziv-
et-lelket felvillanyozó édes magyar
nyelvünk együtt fog felénk áradni
a szinpad villany-fényével. A komoly
Muzsát néha-néha ki fogja segíteni
az operette pajzánkodásai s valószínű,
hogy azok, kik a legváltozatosabb,
leghálásabb élvezetet, a színészetet
kedvelik, napról napra növekvő szám-
mal keresendik fel a Muzsák nagy-
becskereki szállóhelyét. A szállóhely
azonban az idényre már stabilis —
tanyává vált, mert bizonyára a kö-
zönség jól átértett óhajának engedve
— az idén már három hónapra ter-
jedő téli idényre szegődöttük a ma-
gyar szinársulatot.

Nagybecskerek vegyes ajku város,
azonban nem hinnők, hogy vegyes
érzelmekkel készülne a magyar szin-
ársulat magyar ajku előadásainak
meghallgatására. Nincs annál jogosabb
hódítás, mint az, a mely a kultura
eszközeivel lép föl s erőszakosko-
dás, kihívás helyett egyszerűen
kérelemmel lép föl e város közönsé-
géhez s így szól külömbség nélkül
mindenkihez: Itt rokonszenvenvel fo-
gadták a kittünösen szervezett s nagy
fegyelemmel vezetett s nagy
szinársulatot; itt jutalomra talált a
német Muzsa, ha méltó képviselőket
hozott magával. E barátságos hazá-

ban lehetetlen, hogy ne méltányoljat-
nak a magyar színészet ügye, a magyar
szinársulaté, mely jól szervezve, jól
fegyelmelve, időnként kiváló művészi
erők fölléptetésével megerősítve tölti
poharunkba a művészet gyöngyöző
láng-italát! A magyar nyelv, e sorok
írójának meggyőződése szerint, nem
lehet Eris almája, nem kény-
s z e r, vagy botránykő tulzók ke-
zében senkire nézve, de viszont
nem lehet a k a d á l y s e m s i g y,
a midőn a magyar Muzsa nyájas mo-
solylyal, baráti kéznyújtással közele-
dik hozzánk, fogadja mindenki szin-
tén előzékeny nyájassággal!

Nagybecskerek társadalmi élete
ugy sem elég élénk, megbecsülhetlen
alkalom az, hogy a hosszú téli estéken
semleges helyen találkozhatik a tár-
saság, a hol — pártoskodás és egyéb
szétvonás helyett — mindenkit a mű-
vészet harmoniája fűz együvé gyöngéd
öleléssel. Nem a sokat emlegetett s
nem is létező par force „magyarizálás“,
nem kiszámított agtáczió Nagybec-
skerek első állandó szini idénye, de a
magyar Muzsa szívélyes meghívója.
Boldog, ha mindenki otthonosan érzi
magát körében s a látogatást szívesen
— visszaadja!

De ha megvan a szerencsés kezdet,
gondoskodnunk kell arról, hogy a
magyar színészet működése itt állandó
legyen s erre törekedni kell ugy tár-
sadmli, mint állami uton.

Nagybecskereken a magyar elem nem

fölötte nagyszámú azért kulturális érde-
kei támogatásra szorulnak. E támoga-
tásra mindennek joga van, a mikulturális
cél s a mi a nemzeti eszmével ellen-
tétbe nem jó. Joga van az állami
támogatásához is a magyar vidéki
színészetnek, a melynek ügye hát —
a mint fentebb kifejtettük — nem
jöhet összeütközésbe senkinek elveivel,
meggyőződésével és senki anyanyel-
vének szeretetével. Nem is lenne helyes,
ha összeütközésbe hozatnék vagy
tapintatlan föllépések eszközére hasz-
nálatnék fel, mert ez által csak meg-
nehezitenők a sikert s egy nálunk ma
— égnek hála — még nem létező,
nem is képzelhető, gyanakvó ellen-
tábor teremténék mi magunk. Joga
van azonban az állami támogatáshoz
a vidéki magyar színészet ügyének,
mert hathatós előmozdítója és kép-
viselője a minden parciális törekvés,
minden akár vallási, akár nemzetiségi
vagy pártérdek fölött álló magyar
állameszmének. Kivált Nagybecskere-
ken, a hol a kultura az egyik zászló-
vivőjét, a magyar színészetet rokon-
szenvvel fogadják, daczára annak,
hogy egyelőre még kevés az anyagi
erő arra nézve, hogy e zászlót a leg-
magasabb ormon fáradhatlanul len-
gessük.

Hogy a vidéki magyar színészetnek
állami segítése nem fog elmaradni, ez
már is remélhető, mert a belügy-
miniszter maga helyezte kilátásba az
országos színészegyesület küldöttsége

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Vallási költőkből.

Kifosztva.

Kifosztva állok egyedül,
Mikép az árva gyermek,
Már elhagyott az ifju hév
A sors csapási vernek.

Oh merre vannak álmaim
A mik szívemhez értek?
Az ifjuság oly gyors madár
Mit vágy utól nem érhet.

Hiába várok új tavaszt,
A fagy köröttem terjed,
A szerelem már nem hevit,
Szívem már föl nem gerjed.

Most este van, öröksötét,
És vetve látom ágyam —
Temetni hív a sejtalem,
Temetni büszke vágyam.

Óh Isten, Isten! irgalom!
Elég volt már az élet,
Ne éljem túl az ifjukort,
Hadd értem el a révet.

Feledés.

Feledni vágyom Istenem a harcot,
Amely szívemnek annyi gondot ad,
Tekintsd Uram e könyvtől ázott arcaot,
Takard el életemnek nappalát! —
Oh szálljon hozzám csöndben le az éjjel
E gyöngye szív óh újra hadd reméljen,
Hadd lássa újra fényes álmait,
Kibontva vágyuk büszke szárnyait
Remények amint újra felkeresnek —
És lássam én, kik engemet szeretnek!

Ugy érzem, hogy meg lettem sebezve
Az élet gyilkos földi harczterén,
Hol az a fél, ki meg lezzen veretve:
Alázatos, szegény, nyomott, szerény,
S bár jól tudom: nem boldogok, kik élnek,
Kik reszketnek, és gyötrődnek és félnek.
Ki küszde hult a küszdelem terén
Az nyugszik jól ott lenn a sir ölen —
Örvendek néha mégis életemnek,
Mert vannak még, kik engemet szeretnek!

Oly sokszor jártam csüggeteg, borultan
Az ifjuságnak fényes hajnalán,
Az emberekben bizni nem tanultam,
Rossz mesterim voltak nagyon talán...
Kik megszerettek — elfeledtek gyorsan,
Vigasztalóim nincsenek soromban,
Mint róssa hervatag — mulandó lételem
Az élet oly nehéz, nagyon nehéz nekem,
Ah gondolatim vigak hogy lehetnek?!
Hisz távol tölem mind, a kik szeretnek!

Szemem megejtve jöjjön hát az álom,
Oszlása széjjel nagy keserveim,
Ha pillámat nyugalomra zárom,
Repülni látom tűnő éveim...
Jó Istenem! óh jöjjön hát az álom,
Ragyogni lássam fennen idealom,
Az éj homályán biztosan jövőm,
A szebb idő, amelyért küzködöm,
Te őrizője vergődő szívemnek!
Őrizzed őzet — mind a kik szeretnek!

Kiss Arnold.

Hervadt levelek.

— Kieiland Sándor után norvégból. —

Ha az ember folytonosan egy festményt
néz, belefáradhat; de ha sokat lát, bele kell
fáradnia. Asért nehezédnek el az ember
szempillái a nagy képtárakban, és azért
vannak olyan sűrűn elfoglalva az ülő-
helyek, mint a lóvonatu kocsikon vasárnap
délután.

Szerencsés az, a ki elég önuralommal
bir, hogy a sokból egy kis csomó képet
kiválaszt, a melyhez mindennap vissza-
térhet.

Ilyen módon, a nélkül, hogy a felügyelő
észrevennék, egy kis magánkegyűjteményre
tehetünk szert, mely csakis a miénk, —
bár megoszlik a nagy termekben. Minden
a mi nem tartozik e magánkegyűjteménybe,
csak vászonra és aranyozásra sülyed le, —
diszitménynyé, mely mellett elmegyünk, de
nem fárasztja ki szemeinket.

előtt, miszerint már az 1893. évi budgetbe tetemesebb összeg fog felvétni a magyar színészet támogatására. Első sorban történni fog ez kivált oly helyeken, a hol a színészet valamely missziót teljesít. Mondanunk sem kell, hogy nemes missziót teljesít nálunk is, a hol kevesen vagyunk, de sok kívántatik tőlünk. Bár kétségtelen, hogy az állam segítségéből, nehogy a magyar színészet ügye kitérüljön a véletlennek és változó szerencse esélyeinek, okvetlen első sorban jutnia kell Nagybecskerekre is; bár kétséget sem szenved, hogy a magyar kormány tisztában lesz azzal, hogy e ponton mily fontos feladatok várnak reánk: mégis felhívjuk e kiváló vármegyének s a nemes városnak ugy is minden szép és jó iránt buzgó lelkesedéséről ismert intéző köreit, hogy a kormány figyelmét hívják fel ezen általános rokonszenv és jóindulat által kísért örvendetes kezdetre! E kezdet méltó reá, hogy a folytatás is hasonló örvendetes legyen, s hogy az idő végén pedig elmondhassunk a britt óriás után: „minden jó, ha a vége jó!”

De a szintársulat maga is nyerve meg a közönséget kellő színvonalon álló, minden leháskodástól ment, de azért — lévén maga uttörő — a sokféle igényt kielégíteni igyekvő munkássággal. Még a könnyebb bohózatnak is meglesz az az előnye, hogy magyarul hangzik s közönséget teremt a komolyabb irány számára. Legyen gondja a hazafias irányra is, mert ezzel lelkesít és nevel. Küzdjön, ha kezdetben nem is lát fényes anyagi sikert, mert hiszen erkölcsi missziót is teljesít. A segedelem nem fog elmaradni s szívelje meg, ha ott, a honnét segítséget vár, a jeles epigrammista szavaival fogadják:

Vizbe esett az orosz, Szent Miklóst hívja segélyül,
Megmentlek, mond az, ámde mozogj magad is!

A közönség pedig engedjen a Muzsa meghívásának s ne várjon többet, mint a mit várnia egyelőre — jogos. Valami jót okvetlen nyer, még ha a műpártolás áldozatába is kerül, mert hiszen a „hazafiaság a nemzetiségnek”-féle jelszók aerája elmúlt, minden

Egyszer s másszor megtörténik, hogy az ember felfedez egy képet, melyet eddig nem vett észre, s melyet most alapos vizsgálás után felvesz a kiválasztottak közé.

A gyűjtemény így magától növekedik és ha ezt e rendszerint keresztül vesszük, egy egész képgyűjteményt tehetünk ugyszólván sajátunkká.

De erre rendszeren nincs idő. Egyetlen látogatás alkalmával tájékozunk kell magunkat; és legfeljebb egy keresztet teszünk a katalógusba, a kép neve mellé, melyet figyelemreméltónak gondolunk, mint az erdész megjegyzi a fákat, mikor keresztül megy az erdőn.

Ezek a magángyűjtemények természetesen nagyon különbözőek. Sokszor hiába keresné az ember benne a nagy, elismert mesterek műveit, míg néha egy kis jelen tékelen képet talál a főhelyre téve; de ha megakarjuk érteni az ilyen kis gyűjtemény csodálatos elrendezését, legjobb, ha az által vezetettjük magunkat végig benne, a ki kiválasztotta.

Ime egy kép ilyen magánképtárból.

— Az 1878-iki Salon egyik szegletében függött az angol festő, Mr. Everton Sainsburg egy képe. Alig keltette fel a figyel-

hiányt a misszió szépsége sem pótol, a ki áldozatot követel, az nyugtson ellenértéket s az áldozatért maga is gyujtsaon áldozatot házi oltárain. Küzdjenek a színészek, kiket az irás szavaival buzdítunk: „ne félj kis sereg, mert veletek van az Úr!”

G. I.

A főrendiház tegnapi ülésén Császka érsek üdvözli a királyt közelgő névnapja alkalmából. A delegáció tagjaitvá választotta meg a következők; rendes tagokul: Andrássy Alsdár gróf, Apponyi Lajos gróf, Batthyány Lajos gróf, fiumei kormányzó, Bohus Zsigmond, Brankovics György karlócazi gör. ke. érsek és szerb patriárkha, Erdődy István gróf kir. főlovászmester, Hollán Ernő, Lukács Antal, Mikes Miklós gróf, Pallavicini Ede örgróf, Rudnyánsky József báró, Samassa József egi érsek, Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök, Szapáry Géza gróf királyi főudvarmester, Szécsen Antal gróf, Sztáray Antal gróf, ifj. Wodianer Albert báró, Zichy Ferencz gróf királyi tárnokmester, Zichy Nándor gróf, Kuszevich Svetozasz horvát-szlavon dalmát főrendi képviselő. Póttagok: Schuster Konstantin váci püspök, Gáll József, Keglevich István gróf, Csirák Antal gróf, Karácsonyi Jenő gróf, Josipovich István horvát-szlavon dalmát főrendi képviselő.

Uj főispánok. A Zuber József lemondása folytán üresedésbe jött komáromi főispáni állásra, a M. U. hire szerint Rudnay Béla orsz. képviselőt emlegetik. Úrményi Bernát, Vercs város orsz. képviselője pedig békési főispánvá van kizemelve. Úrményi kinevezetése esetében korra nézve a főispánok legfiatalabbja lesz. Született 1861-ben. Közpályára lépett 1881-ben Zalamegyében mint megyei főjegyző; rá egy évre a fiumei kormányzóhoz került. Neje a fiumei polgármesternek Ciottának lánya.

Apponyi Jászberényben. Megemlékezünk már gróf Apponyi Albert jászberényi szerepléséről. Beszédében főleg az elkeresztelési kérdéssel foglalkozott, melyet a Horánsky-féle javaslatok értelmében kíván megoldatni. Majd a nemzeti ségi izgatásokról szolt, melyekben legvilágosabb jeleit látja a kormány „tehetetlenségének”. Kossuthot dicsőítette és arról a szerepről is megemlékezett, mely az Apponyi névnek jutott a 48-49-iki mozgalmakból kifolyólag. Beszédének e pikáns részlete így hangzik:

„És ennek kimondásában nem gátolhat engem semmi. Nem gátolhat engem az a név, melyet én büszkén viselek, a melylyel a Kossuth Lajos ellen annak idején folytatott küzdelmek emléke van összeszőve; mert abban a táborban, a tiszta hazaszeret-

met. Sem elég nagy, sem elég kicsi nem volt ahoz, hogy a közönséges kíváncsiságot felébressze; és a modern tulzásoknak sem volt nyoma benne, sem a színészes, a festés tekintetében.

Ha az ember elment mellette, egy jóakaró pillantást vetett rá, mert harmonikus benyomást tett és tárgya egyszerű, könnyen érthető volt.

Két szerelmezt ábrázolt, a kik egy kicsit összeroperelnek. És a közönség mosolygott, mialatt magában mindyik asokra az apró összekocczanásokra gondolt, melyek oly hevesek és oly rövid ideig tartók, a legkülönösebb és legkihívatóbb okok idézik elő és változatlanul egy csókkal szoktak végezni. És e kép körül lassan külön kis közönség gyült; látni lehetett, hogy több magángyűjteménybe felvették ezt a festményt.

Ha az ember az ismert szeglet felé közeledett, gyakran egyetlen egy személy foglalta el a helyet, ki a kép nézésébe volt elmerülve. A legkülönösebb fajta emberek arcán ugyanazon kifejezés tünt fel a kép előtt, mintha a festmény sápadt, sárgás visszfényt vetne nézői arczára. Közelebb lépve, az illető rendszeren eltá-

nek azon iskolájában, melynek padjain gyermekkorom óta szerencsés voltam ülni, 48 előtt a nagy átalakítások szükségét éppen úgy átérték, mint Kossuth Lajos táborában, ámbar a módszerre nézve éles ellentét állott fenn; 48 után pedig a módszer körül folyt éles vitákat csak mint történelmi tényeket tanították nekem, a közös nagy célok, a nemzeti megerősödés, a nemzeti ujjaszületés céljai iránt való lelkesedést pedig mint örökké élő igazságot (Zajos tetszés). Ott nem egzisztálhat sem féltékenység, sem bármilyen kicsinyes érzés, azok ellen, kiknek nevéhez a gondviselés ama nagy átalakítások emlékét füzte.”

Felhívás.

A magyar szent korona országainak vörös kereszt-egyesülete nevében, — melynek áldásdus és nagyhasznu működését a legmagasabb helyről is élénk figyelemmel kísérik, — zombori Rónay Jenő, Torontálmegye főispánja és az egyesület megyei választmányának elnöke, felhívást bocsátott ki, melynek célja az egyesület tagjainak minél nagyobb mérvben való szaporítása.

A felhívásban felsorolt magasabb célok és okok bizonyára nem hangzanak el nyom nélkül e vármegyében, melynek közönsége a nemes és igazán emberséges ügyet mindenkoron felkarolták.

Hisszünk és bizunk benne mi is, hogy a felhívást méltó és nagy siker fogja koronázni.

A felhívás szószerint így hangzik:

A magyar szent korona országainak vörös-kereszt egylete, mely Ó császári és apostoli királyi Felségének dicsőn uralkodó királyunk és Ó császári és kir. Felsége szeretett királynéknak legmagasabb védnöksége alatt áll, mint az 1863. évi genfi konvenczióban gyökerező intésmény egyike azon társadalmi inatituczióknak, melyek messze kiható és tisztán emberbaráti céljaiknál fogva első sorban és kiválóan érdemeket arra, hogy ugy erkölcsileg mint anyagilag legmelegebben támogassuk és fenállásukat buzgó szüntelen részvétel és működés által biztosítsuk.

Es ez egylet célja valóban nemes és emberbaráti, de nemcsak ilyen, hanem a szó szoros értelmében hazafias. Működése kiterjedt egyaránt háboru és béke idejére. Mert célja nemcsak az államnak a háboruban megsebesült vagy megbetegedett harcosait apolni és gondozni, a rokkant katonák és elesettek hátrahagyott családjait segélyezni, hanem rendkívüli szerencsétlenség, ugy mint árvis, tűzvész, inség, járvány esetén szükölködőket segélyezni, s egyáltalán minden irányban emberbaráti tevékenységet kifejteni. Feladata tehát, gyermekeink, családapaik s azon hozzátartozók sebeit gyógyítani, hátramaradt özvegyeik

vozt; mintha egyszerre csak egy ember élvezhetné a művet, mintha csak egyedül szeretne mindenki vele lenni.

A kert szegletében, szorosan a magas fal mellett egy nyitl lugas van. Egyszerden zöld léczekből áll, mely felül boltoszatot alkot. Az egész lugas vad szőlővel van befuttatva, mely a baloldaltól felkanyarog a boltoszatos tetőre és jobboldalon lecsüggeszti hosszú vékony ágait.

Késő ős van és a lugas elvesztette sűrű lomboszatát. Csak legvékonyabb ágainak leghegyén tartotta még meg a vadszőlő leveleit. Mielőtt lehullanának, a nyár odakölcsonni neki utolsó színeit; mintha sárga és vörös virágokból font könnyű kossoruk csüngenek le még egy darabig, hogy a kertet az ős szomorú pompájával díszítsék fel.

Körül a földön lehullott levelek hevernek és a szél a legszebbeket éppen a lugas előtt nagy szorgalommal és egy kis sirhalommal hordta össze.

A fák mind kopaszok már, csak egy pusztá ágon ül egy kis vörösbarna begyű enéklő madár, mint hervadt levél, mely fenn akadt, — s fáradhatlanul ismétli azt a kis daltöredéket, melyre tavaszi dalaiból visszaemlékezik.

(Vége következik.)

és árvaikat segélyvel vigasztalni, de a mindennapi élet küzdelmeiben és bajaiban is a szerencsétleneket és sujtottakat támogatni. És ezért, ha az egyes nemes céljait előmozdítjuk és életképességét, melynek már számos alkalomkor fényes tanujelét adta, folyton fokozzuk és kifejtjük, hazafias kötelességet teljesítünk, mely nemes fáradozás gyümölcse és jótéteménye ma-holnap áldásként saját gyermekünkre is háríthat.

Nem akarom az egyesület működésének egyes fázisait részletesebben ecsetelni, hiszen a mondottakban már oly széles köre és mezeje nyílik a humanisztikus törekvéseknek, hogy minden nemes és emberbaráti kedélyt bőven kielégíthet. De hogy a vöröskereszt egyesület feladatának teljesen megfelelhessen, szükséges, hogy hazánk minden társadalmi rétegeit hódítsa meg, hogy az egyesület anyagi, valamint erkölcsi gyarapításához a legszélesebb körön hozzájáruljanak. Kétségtelen, hogy az egyesület alapszabályai e végben a legcélszerűbb és legmegfelelőbb intézkedéseket tartalmazzák, a mennyiben az egyesület és azok fiókegyeleteinek és választmányainak szervezését tárgyaló pontozatok egy nagy kiterjedésű és mégis legőszhangzatosabb működésre képes és hivatva szervezett életműködését lehetővé tették. De hogy ezen nagy szervezet csakugyan működését céljainak megfelelőleg kifejtse, arra a tagok önzetlen odaadása és buzgóssága szükséges, valamint szükséges első sorban ezen tagoknak minél nagyobb számban való gyűjtése. Utóbbi feladat nagy nehézséggel nem járhat. Mert hiszen már maga az egyesület tendenciájának és fentemlített létalapjainak megfelelőleg a tagok belépését oly könnyen teljesíthető feltételekhez, illetve anyagi hozzájáruláshoz kötötte, hogy ezen áldozatot a jótékony oltárára még azok is letehetik, kiket a sors kevésbé bőséges anyagi helyzetben részesített. Így az alapító tagok, vagy legalább 20 frtot egyszerismindenkorra; vagy a mennyiben az országos közgyűlésen szavazattal birni óhajtanak, 500 frtot fizetnek egyszerismindenkorra az egyesület céljaira.

A rendes tagok egyszerismindenkorra legalább 10 frtot, vagy 6 éven által évente egy forintot fizetnek, a rendkívüli tagok pedig 6 éven által évente 50 krt kötelesek fizetni.

Ez által tehát bárki számára is biztosítva van ama lehetőség, hogy anyagi viszonyai hoz képest a vörös kereszt egyesület tagja lehessen.

Torontál vármegye vörös kereszt egyesületi választmánya azon megtiszteltetésben részesített engem és nőmet, hogy minket a megyei választmány kettős elnökségére megválasztott. A midőn ezen tisztséget köszönettel magunkra vállaltuk, tettük azon fogadalommal, hogy azt nemcsak méltóságként viseljük, hanem azon célokat fogjuk valósítani iparkodni, melyeket az egyesület maga elé feladatul kitűzött és e végből eber figyelemmel és buzgó tevékenységgel fogjuk az egyesületi élet minden mozanatait kísélni. Ezt téve észrevettem, hogy Torontál vármegye vörös kereszt egyesületi életébe új lüktető erőket kell öntenünk, a szervezet itt-amott meglasztult kapcsát újra meg kell erősítenünk, új kapcsolatokat kötnünk, egyszerre a fennállót erősíteni és újat teremteni. Mert a létező fiók egyesületek egyik másika működését megszüntette, számos tagja pedig egyesületnek, jóllehet az alapszabályok értelmében határozott feltételek mellett magát az egyesületi tagságba felvételre, a szükséges hozzájárulást nem teljesítette, vagy talán az idők folyamán az egyesület célját és ezzel összekapcsolt kötelezettségeit a mindennapi élet gondjai és ezer apró bajai között önkénytelenül szemé elől tévesztette. Így tehát sürgős feladat, nemcsak a fiók egyesületeket megerősíteni, működésüket újból feléleszteni és a hol a helyi viszonyok csak némiképen megengedik, új fiók egyesületeket létesíteni, hanem első sorban új tagokat gyűjteni és a már előbb is belépett tagok létszámát szabatosan megállapítani; mert

sok oly tagja is lesz az egyesületnek, ki azon alapon maradt tovább is tagja, habár talán tagságát már rég megszüntetnek tekintve, hogy a beépési iv aláírásától számítandó hatodik évben az egyesületből való kilépését be nem jelentette, miáltal a reá következő hetedik évre és így tovább is évről-évre az alapszabályok értelmében az egyesület rendes tagjává tekintendő és az évi hozzájárulást, illetve befizetést továbbra is teljesíteni tartozik.

Ezen felkérésemet tehát első sorban az új tagok gyűjtése körül van szerencsém (Méltóságodhoz, Nagyságodhoz, Tekintetes ségedhez, Uraságodhoz) tisztelettel intézni.

Ösmerve minden nemes intézmény iránti buzgó hajlamát és a jótékony műveiben mindenkoron tanúsított önzetlen fáradozását, nem vélek csatlódnai, ha azon meggyőződésemnek adok kifejezést, hogy a vörös kereszt egyesület céljait készséggel támogatni és előmozdítani fogja. És ezért mellékeltem egy taggyűjtő ivet oly kérelemmel van szerencsém csatlódnai, hogy azon a vörös kereszt egyesület számára minél több ügy ferfi, valamint nőtagokat gyűjteni és belépéseket aláírásokkal igazoltatni sziveskednék. —

Közelebbi tájékozódásul felemlíteni szerencsém, hogy a tagok gyűjtésénél nem okozhat zavart, vagy az illetőkre nehézséget azon körülmény, ha a taggyűjtő ivbe esetleg egy oly egyén is újból bejegyzte magát, ki már valamelyik előbbi aláírási iven annak idején már bejegyezte; mert az ivék visszaérkezése után az aláírások és pedig úgy az újak mint a régiéket összeegyeztetni fognak, mely eljárás által azután ki van zárva annak lehetősége, hogy valaki esetleg kétszeresen tekintetnek az egyesület tagjának. Ezek kiemelése után pedig (Méltóságod, Nagyságod, Tekintetes ségedet, Uraságod) még arra is megkérni szerencsém, hogy a gyűjtő ivet szivesen fáradozása után lehetőleg rövid idő alatt és pedig legyen az eredmény bármilyen, hoz szám ismét eredetiben megküldeni ne terheltezzék, miután azok számozván és előjegyezvén és így azokról számot kell adnom.

És midőn nemes fáradozásáért már előzetesen is a magyar szent korona országai vörös kereszt egyesületének Torontál megyei választmánya nevében köszönetem fejezem ki, kívánom hogy az az üdvös célnak minél nemesebb gyümölcsöket teremtsen. Végezetül még csak azt jegyzem meg, hogy az ivék beérkezése után, azok a torontál megyei és zombolyai választmánynak fognak átengedtetni, és az alakulás iránti intézkedés onnan fog elrendeltetni.

Kelt Nagybecskerekén, 1892. évi szept. 26-án.

Zombori Rónay Jenő,
Torontál megye főispánja,
mint a megyei választmány elnöke.

Apróságok.

(A delegációk. — Nem hisz a kormánynak. — Loyola. — A fölőleg. — Kossuth.)

Kezdjük a delegációkat — irigyelni. Németország 50 millióval emeli a hadi budgetjét s bennünket még erősebb kiadásokra ösztönözne s a közös hadügyminiszter — megelégszik öt millióeskával.

Ez a németekéhez képest oly csekélység, hogy Ugron Gábort sem szükséges miatta bevásárlati delegátusnak.

Még csak új puskapor sem kell. Ha kell, majd feltalálja a miniszter számára — as ellenzék.

Apponyi kijelenti Jászberényben, hogy nem hisz a kormánynak.

De kinek hisz hát? A zászlójának egy oldalán a Deák Ferencz arcképe van, a másikon a Kossuth Lajosé. Hogy jutna hát hely még a magyar kormánynak is?

Általában több lojalitást kérünk az ellenzéktől, mint Loyolalitást.

Akár mennyi fölőleget mutat fel a költségvetés, egy deficiztet abban mindig talál a nemzeti párt.

Azt, hogy egyelőre még nem maga nyujtatta be. Az ő szemekben fölőleg mindig a — meg nem buktatható kormány.

Apponyi kezdi az önbálványozás stádiumának tüneteit mutatni. „Tul fogok tenni Ciceron” — mondá Kassán, a sonkák és szivarok hónapban, „nekem hazában már meglehetősen nagy erkölcsi birtokom van” — fujja a jászberényi kúrtb.

Ugyan kik e birtokának a kasznárai? Az erkölcsi kasznárok? Hol az erkölcsi gulyák és kondák?

Nem tudjuk, de mindenesetre szembezők ezen önértéktől túlradó hanggal szemben, az a szerény tonus a melyet Kossuth Lajos használ, valahányszor magáról és működéséről szól. (—)

HIREK.

Városi közgyűlés. Nagybecskerek város képviselőtestületének tegnapielőtt, e hó 27-án délután tartott közgyűlése a tagok csekély részvételével folyt le. A jövedéki ületnek a jövő 1893. évre leendő biztosítása illetve bevétele képezte az egyedüli tárgyat. A helybeli pénzügyigazgatóság kiküldöttével leendő tanácskozással polgármester elnöklése alatt Francz J. L., Haidegger Ödön, Rósa Ignác, Schwarcz Mihály, Steinicz G. és dr. Grandjean József képviselő-testületi tagok bizattak meg.

Érkeznek a fecskék — rendszeresen ezel a jelszóval jelentik a vidék lapjai a szinidény megnyitását a szinészek vándormadarainak érkezését. Hát nem bánjuk — nevezük őket fecskéknek, ámbár legfőljebb a bonvivant nevezhető fecskének, levén néki is frakkja, de másban nem igen hasonlít hozzájuk éppen a bonvivant, levén a fecske szokása a — fészekrakás is! Abban is különböznek, hogy a fecske barátja a háznak, a bonvivant azonban igen alkalmas — házibarát. Nem hinnék tehát, hogy a szinészeket okvetlen a madarakhoz kell hasonlítani, bár vegyest váltakoznak köztük a jó emberek a — jó madarakkal. De ha már okvetlen hívek maradunk az ornithológiához, megfoghatlan, hogy ősszel az embert az elköltözködő madarakért csakis a beköltöző szinészek kárpótolhatják. Nem elég, hogy a karaván csupa fecskéből álljon. Velők jön csalogánynak (és csalogatónak is, ha csinos) a primadonna; jön rigó ur is, a madárvilág népszinmű énekese; direktoruk bizonyára a tudós bagoly, a ki buffo szerepeket is játszik; naivájuk a pintyőke, a ki azonban igen gyakran látható együtt a páholy-bérlő — gimplivel; tragikusnak sersződik a sötét holló, de nincsenek a truppan varjak, mert ezek ha madarak, nem igen vájják ki egymásnak a szemét; jönnek a komikusok: harkály, szarka és veréb urak, a mely utóbbi — a morssák iránt érzett előszereteténel fogva — bátran alkalmazhatni bérletgyűjtésre; kedélyes apának és anyának ajánlkoznak a golyapár, de azok veszedelmessé válhatnak a primadonnákra és a naivákra nézve, ennél fogva nem szerződötik őket. As ének és zenekart is könnyű összeválogatni az éneklő madarak közül; a hölgyek számára majd akad madarász és jut aranyos kalit. Mikor pedig együtt lesz daloló, csiripelő, vidám csapat és látni fogjuk, egyszer másszor,

hogy rebbennek szét, hogy bujnak el re-
megve valami biztos helyre, például a sü-
lyesztőbe, akkor biztosra vehetjük, hogy
karvaly kóvályog a levegőben és rögtön
lecsap áldozataira ő, rettenetes ragadozó
madarak — a szini kritikus! (—)

— **Jegyzők kongresszusa**, e hó 25-en
folyt le Budapesten. A gyűlésen részt vett
93 jegyző, 38 jegyző egyesület és 2408 tag
képviselőben. A kongresszuson Torontál-
megye igen tekintélyes számban volt kép-
viselve. Ott voltak: Schiller Lipót, a
torontálmegyei jegyzői egyesület elnöke,
Suciú János, az egyesület jegyzője, Sza-
badkay Ign. (Hertelendytalva), Fischer
Geza és Knoll János (Petrovosszéllő). A
tisztségviselési Kuncze Imre elnöknek és
Schiller Lipót ismét alelnöknek
választották meg. Az ülés folyamán
Schiller Lipót indítványozta, hogy az
egyleti szaklap jövőbeni fentartása és szer-
kesztése pályázat útján biztosítsassék. A
pályázatok tárgyalása a novemberi választ-
mányi ülésen történik. A torontálmegyei
jegyzői egyesület által a jzói nyugdíjegyletek
tagjai szerzett jogainak kölcsönös tisztelet-
ben tartása iránt tett indítványa elfogad-
tatott. A torontálmegyei jegyzői egyesületnek
kerelme az általa fentartott jegyzői
szaktanfolyam erkölcsi és anyagi
tamogatása a központi egyesület re-
széről kimondatott, ellenben a Bernáth
Agoston bpesti lakosnak egy ilyen szaktan-
folyam felállítására iránti beadványa eluta-
sított.

— **Tanulók egylete**. A nagybecskereki
főgymnasium kezeletében alakult „Deak-
segélyező egyesület” e hó 25-iken tar-
totta meg alakuló gyűlését. A tisztségviselő
választás következtében ejtett meg: Elnök:
Kupuszarovits Jenő, VIII. o. b. t.; Fő-
jegyző: Billits Albert, VII. o. b. t.;
Főkönyvtáros: Polovich Mihály, VIII. o.
b. t.; Penztárnok: Sántha Ernő, VIII. o.
b. t.; Titkár: Marok Ernő, VII. o. b. t.;
Ellenőr: Bakalovich Plato, VII. o. b. t.;
Alkönyvtáros: Kugler Hugó, VII. o. b. t.;
I. Aljegyző: Sárdy Elemer, VI. o. b. t.;
II. Aljegyző: Stojanovits Vazul, V. o. b. t.
Választmányi tagok: VIII. osztály-
ból: Guttmann Ignác, Muth Gáspár, Pechi
Bela, Telfel Ferencz, Trifunatz Mihos; VII.
osztályból: Kodar Jenő, Bieler Gabor, Hof-
tenreich Sándor, Klein Arnold; VI. osztály-
ból: Keresztes László, Nemesh József,
Trifunatz Daniel; V. osztályból: Franz Jo-
zsef, Kriegner Bela, Toiveth Karoly.

— **Változások a csanádi klérus köré-
ben**. Deseffy Sándor csanádi püspök
Krisztofcsák Gyula hidegkúti püspöki
Uj-Aradra nevezte ki püspöksége, hideg-
kútra pedig Levez Ferencz verseczi hit-
tanítói helyettesítette. A megyes püspök
együttal Babineki József káplánt Fehert-
templomról Verseczre és Beckor Hugó
káplánt Szent-Huberttről Fehertemplomra
helyezte át, továbbá Berecz Karoly feher-
templomi káplánt Verseczre hitoktatónak,
Genl Ottmar aloszart Nagy-Kikindara és
Györffy Gyula aloszart Szent-Hubertre
káplánna nevezte ki.

— **Király lövészet**. Folyó hó 25-én d. e.
9 órakor vette kezdetet az idei király-lövé-
szet. Csütörtökön és szombaton nyer folyta-
tást, vasárnap október 2-án d. u. 5 órakor
pedig befejezést. A király táblán következő
díjak vannak kitűzve és pedig: 1-ös díj
királyserleg, 2-ik díj 20 ezüst forint, 3-ik
díj 15, a 4-ik 12, a 5-ik 10, a 6-ik 8, a
7-ik 6, a 8-ik 5, a 9-ik 4 és a 10-ik 3
ezüst forint. Ezenkívül 20 lövésben a leg-
több kört találó 2 drb aranyat, az utána
következő pedig 1 drb aranyat nyer. A kör-
táblára 3 és 2 drb arany és az összes be-
folyt ajándékok szolgálnak díjazásul. A
királydíj csak mély lövésre, a körtáblára
kitűzött díjak pedig egy 3 lövésből álló
sorozatban a legtöbb kört találónak ítél-
nek oda és pedig úgy, hogy az illető lövés
minden egyes táblán csak egy osztálynak
egy díjat nyerheti el. A király-díjra csak
a lövés-egylet rendes tagjai tarthatnak

igényt. Ezuttal felkeri a lövés-egylet az
egyes tagokat, valamint a lövészet barátjait
és tisztelőit is, hogy a körtábla díjaira bármi
nemű ajándékokat adományozni és azokat
Kokits F. A. urhoz küldeni sziveskedjenek.
A díjak Kokits F. A. ur kirakatában köz-
szemlére kifognak tétetni.

— **Rablók a délvídeken**. A „D. K.” írja
a következőket: A betyárvilág újra fölkere-
kedik a délvídeken, s napirenden vannak
az utonállások és a fosztogatások. Egyes
vidékeken ismét nem éri biztonsgban az
ember magát, nem tudja melyik percében
támadják meg s fosztják ki az utolsó ing-
gombig. A betyárvilágnak s a hitvány fosz-
tagatóknak jó menhelyük a lábön álló ku-
koricza, a hová elrejtőnek s leselkednek pré-
dájukra. De meggyugtató lehet az a körül-
mény, hogy nem sokáig tart ez a zavaros álla-
pot, mert maholnap leszedik a kukoriczát
s nem lesz hová menekülnök. A krassovai
tanyákat tartja most rettegesben egy banda,
mely fölvegyerkeve rabol s fosztogat a kör-
nyéken. — Tudják a gazemberek nevét is,
de oly ügyesen elmenekülnek a nyomozás
elől, hogy rájuk sem lehet találni. — Majd
itt, majd amott bukkanak föl s rendszeren
tévutra vezetik a csendőri őrzőket is. —
A bandának a fejét Stoczek Antalnak
hívják, ugyancsak krassovai lakos. Mellette
van még valami Péter Suka Gera szintén
krassovai ember s még egy csomó jómadar.
E hó 17-én éjjel Bene Péter krassovai ta-
nyai ember őrizte a juhait s egyszerre a ku-
koriczából egy lappangó alakot lát tanyája
felé közeledni. A mint a tanyára beér, az
udvaron talált tárgyakat magához veszi s
azzal kiballag. Bene utána megy s rákiált,
hogy megállj. Ez mit sem hederit Bene
szavára, tovább megy. Bene még egyszer
utána kiált, mire az eldobja a kezében volt
tárgyakat s megáll. Bene feléje közeledik s a
tolvaj előveszi forgopisztolyát s Bene felé
tartja. Ha egy lepest tesz még, mindjárt
lelőilek. — Bene természetesen nem ment
feléje, de sikerült fölismerni a betyárt Sto-
czek Antal személyében. Társa ott állott a
kukoricza szelén, Peter Suka Gera hozzá
ment s tartották át a másik tanyára. Tiujka
Nikola tanyájára mentek, de itt nem sikerült
nekik gonosz szándékukat véghez vinni,
mert a gazda veje, Gyurgy Bogdán, észre-
vette őket. Gyurgyot is felövéssel fenyeget-
ték. Innen azután több tanyára betörtök,
honnan többféle tárgyakat és élelmi cik-
keket elraboltak. Mikor már elégnék látták
a napi zsakmányt a „Prolosz” nevű határ
felé tartottak. Menet közben Bogdán Nikola
juhnyáját találtak s abból is egy csomó juhot
elhajtottak. Mikor jó távolan voltak a nyajtól
a birakakat leszurták s leszurtan tették fel a
rájuk váró kocsiára. Utközben találkoztak
valami Gyurkicsa Márton nevű ottani
juhászszal, megszeppenve az ismerős em-
bertől, a juhokat hamarosan ledobálták a
kocsiról. Be sem várták a juhászt, gyorsan
elhajtottak s így Bogdán visszakapta juhait,
de leszurva. A jó madarak mostan úgy el-
menekültek, hogy nyomukat még csak
gyanítani sem tudják. A csendőrség
szigorú nyomozás alá vette őket s igazán
hasznos és jót tesznek Krassova környéké-
vel, ha elfogják a rettegett zseványokat.

— **Öngyilkosság egy ökrök miatt**. Ritt-
bergen Kocsis Lajos 20 éves legényt, a
sinaí uradalom béresét négy ökrök szeker-
rel fáért küldték az erdőbe. Az ökrök az
erdő szelén macakcsodni kezdtek s ez a
béres haragját annyira felkeltette, hogy az
egyik ökrök szarvára oly nagyot talált ütni,
hogy az menten letört. A béres e fölötti
kétségbeesésében a legközelebbi fára má-
szott s az ökrökhajtó ostorral felakasztotta
magát.

— Az év utolsó negyede előtt állunk. A poli-
tikai és társadalmi élet új erővel lüktet; halmozód-
nak az események, élénkülnek a lapok, melyek nagy
ünnepi mellékletekkel kedveskednek olvasóinknak. Nyil-
vánvaló tehát, hogy most czélszerű még azoknak is
lapot rendelni, akik az év többi részében azt nem
szólták tenni, mert olvasnak ott és azt, hol és mit
— uton, fürdőben — előtalálnak. Czélszerű annál
inkább, mert a rendes előfizetők több oly kedvez-
ményben is részesülnek, amit más újságolvasó el nem
kaphat. All a ki érdeklődik a Pesti Hírlapról, mely

rendkívüli kedvezményben részesíteti rendes előfizetőit.
Teljes nagy képes naptárt küld egé-
szén ingyen — bérmentve, minden ráfizetés nél-
kül — minden előfizetőjének, még a hó-
napos előfizetőket sem véve ki. Oly naptárt, mely
tartalmánál, bőségénél, képei sokaságánál és hasznos
közleményei nagy számánál fogva igazán vetélytárs
nélkül áll ma a naptár-irodalom terén. A legelső és
legkedveltebb tárczairóktól hoz e naptár rajzokat,
elbeszéléseket, köztük Jókaitól, Mikszáthtól, (amivel
ugyancsak nem dicsekedhetik még egy naptár) s a
legérdekesebb képekkel tele 30-40 oldal. Magának
a Pesti Hírlapnak dícséretére nincs mit mondanunk;
elég tudni, hogy a legváltozatosabb és mulattatóbb
újságnak van elismerve Jókai Mórtól rendkívül
érdekes történelmi regény közlését kezdte meg leg-
közelebb „A ként Trenk” czim alatt. Az október
előjén belépő új előfizetők a kétkötetes regénynek addig
megjelenő részét külön lenyomatban kapják meg.
Előfizetni minden naptól kezdve lehet (egy hóra 1 frt
20 krral, két hóra 2 frt 40 krral, negyedévre 3 frt
50 krral). Természetesen a most belépő új előfizetők
is megkapják karácsonyra a Pesti Hírlap naptárát.

Irodalom és művészet.

* „Andrea” czime azon 18 ivre terjedő
eredeti regénynek, melyet a „Képes Csa-
ládi Lapok” a magyar művelt olvasó
közönsége legkedveltebb szépirodalmi lapja,
mint jutalom regényt ad jelenleg olvasói-
nak. A „Képes Családi Lapok” e regény
kiadásával ismételve igazolja azt, hogy nem-
csak a lap keretén belül ad kedély gyönyör-
ködtető, szívet emelő, lelket nemesítő olvas-
mányokat, mi által, nemzeti kulturánk ér-
dekeiben valóságos missiot teljesít, hanem
megmutatta azt is, mily helyesen tudja meg-
választani regényeit. Andrea valóságos tan-
regény, melyben egy sokat hányatott s ön-
hibáján kívül a sorsától üldözött leány élet-
rajzával ismerkedik meg az olvasó Csere-
neczký Gyuláné ügyes tollával megírva.
A regényt, de különösen a „Képes Családi
Lapok”-at melegen ajánljuk olvasóink figyel-
mébe, mely lap évenként 4 ily regényt ad
olvasóinak, csekély 6 frt évi, 3 frt fél évi
s 1 frt 50 krnyi előfizetési díj után, ha az
előfizetők a regények csomagolási díja fejé-
ben 4 regény után 80 kr., 2 regény után
pedig 40 krt küldenek a nevezett lap ki-
adóhivatalába Budapestre, Nagykorona utca
20. szám.

Táviratok.

Budapest új főkapitánya.

Budapest, szeptember 27. (A „To-
rontál” eredeti távirata.) Budapest fő-
és székváros főkapitányává dr.
Séllei Sándor neveztetett ki. Az új
budapesti főkapitány született Ungvá-
ron 1855-ben s Séllei Sándor kir.
táblai elnök fia. Gimnáziumi és jogi
tanmányait Nagyváradon végezte,
majd ügyvéd s a jogtudományok
tudora lett. 23 éves korában az eper-
jesi jogakadémia tanára lett, néhány
év múlva a nagyváradi kir. törvény-
székhez neveztetett ki alügyésznek,
mely minőségben egy évig működött,
a mikor a budapesti kir. törvényszék-
hez helyezték át hasonló minőségben.
1886-ban a budapesti rendőrség bü-
nyügyi osztályának vezetője lett rendőr-
tanácsosi czimmal és számos érdekes
bűnpörben megmutatta kiváló tehet-
ségét. Kinevezése a hivatalos lapban
legközelebb megjelenik.

Az országgyűlési nemzeti párt értekezlete.

Budapest, szeptember 26. (A „To-
rontál” eredeti távirata.) A nemzeti
párt mai értekezletén egyhangulag
kijelölték a delegátusokat gróf Ap-
ponyi Albert, ifj. Ábrányi Kornél,
Beöthy Ákos és Bolgár Ferencz
képviselőket. Többen kijelentették,
hogy a delegációba választott ellen-
zéki tagok igen kevesen vannak.

A 48-as párt és a delegációk.

Budapest, szept. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Némely lapok ama hirt, mintha az országgyűlési 48-as párt átiratot intézett volna a szabadelvű párt elnökségéhez azon kérelemmel, hogy a delegációban részére két helyet átengedjen, nem felel meg a valóságnak. A párt ez ügyben semmiféle átiratot nem intézett a szabadelvű párt felé és nem is szándékozik intézni, mivel teljesen ismeretes azon álláspont, melyet a 48-as párt a delegációk tárgyalásaiban való részvételt illetően elfoglalt.

Athelyezett főispán.

Budapest, szeptember 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ujfalussy Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye főispánja, jelenlegi állásából való fölmentése mellett, Szathmármegye főispánjává neveztetett ki. Utódja — mint jó forrásból értesülünk — Almássy Géza volt országgyűlési képviselő és háznagy lesz.

Öngyilkosság.

Budapest, szept. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pozsonyból sürgönyzik, hogy ott a rendőrség egy Szemerédi Alajos nevű, 50 éves egyént letartóztatott. Kihallgatás alkalmával Szemerédi borotvával keresztül vágta a nyakát. Azt hiszik, hogy Szemerédi követte el a szeptember 11-iki lövői és szeptember 6-iki fűnfhausi (Bécs) rablógyilkosságokat.

Budapest, szeptember 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Pozsonyban öngyilkossá lett Szemerédy-ről egy, a budapesti rendőrséghez érkezett sürgöny szerint kétségtelenül megállapított, hogy a legutóbbi bécsi rablógyilkosságot ő követte el. Lakásán rablott ékszereket találtak. Szeretőjét, a kivel élt, szintén letartóztatták, mert nála is találtak elzálogosított gyűrűkről és ékszerekről zálogszedő lákat.

A tőzsdéről.

Budapest, szeptember 27, délután 3 óra 30 perc. (A „Torontál” eredeti távirata.) Buzát ma jól kínáltak. Vételkedv gyengült. 24.000 métermássa elkelt gyenge áron.

Ross 5—10 krral csökkent.

Határidők lanyhábbak. Terményekben nagyon gyenge forgalom. Zsíraru lanyha. Elsőrendű városi disznózsír 52 52½ frt. Száz darabos boszniai széna, október-novemberi 11 frt.

Értékdözsödere a koleravész enyhüléséről szóló hírek kedvező benyomást gyakoroltak. Kontremine fedezeti vásárlásai következtében árfolyamok javultak.

Véres párbaj.

Budapest, szept. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyváradról sürgönyzik: Ma az itteni huszárlaktányában véres kardpárbaj volt két huszár tiszt között. Mindketten megsebesültek.

Fölmentett ügyvéd.

Budapest, szeptember 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyváradról jelentik: Márkus Lajos ügyvédet, kit a két alsóbb bíróság sikkasztás és váltóhamisítás miatt elítélt, a kuria teljén felmentette.

Az Ádám-Eberling czég ügye.

Budapest, szeptember 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az Ádám és Eberling czég ügyének rendezése végett ideiglenesen alakult hitelező-bizottság egyhangulag kijelenti, hogy ragaszkodni fog a czég és a Kunz József és társa czég között létrejött szerződés érvényességéhez. A tömeggondnok megindítja a pört Kunz József és társa ellen.

A kolera.

Budapest, szept. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hamburgból sürgönyzik: Tegnap déltől ma estig 126 kolerabetegedés és 47 halál eset fordult elő.

Budapest, szept. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zágrábi sürgönyök szerint Krapina-Teplicz horvát fürdőbe számos lengyel érkezett, kik a kolera elől menekültek Krakkóból.

Vilmos császár utja.

Budapest, szept. 27. (A „Torontál” ered. távirata.) Hivatalosan meg van állapítva, hogy Vilmos német császár Weimarból közvetlenül visszatér Berlinbe s ott fogadja a Bécs és Berlin közötti távgyaloglásban résztvevő osztrák és magyar tiszteket. Azután több napra Schönbrunnba utazik, királyunk látogatására. A látogatás pusztán családi jellegű leendő.

Odaégett gyermekek.

Budapest, szept. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hamburgból jelszik: Tegnap egy házban padlástűz támadt. Három gyermek odaégett. Szénné égett hullájukat megtalálták.

A boulevard-tőzsde ellen.

Budapest, szeptember 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik, hogy a párisi és vidéki tőzsdeügynökök szindikátusi kamarája, a francia pénzügyminiszterhez kérvényt intézett, a melynek tárgya a boulevard-tőzsdek megszüntetése. A kérvényt azzal indokolja, hogy a tőzsde csupán egy csoport professzionátus játékos magánérdekének szolgált és kiterjedt művének folytán mindig nagyobb árhullámzást idéz elő, valahányszor még egy politikai változás fordult elő.

Elfogott pénzhamisítók.

Budapest, szept. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: hírek szerint ott egy osztrák-magyar pénzhamisító bandát elfogtak éppen a pénzgyártás közben.

Öngyilkos orosz tiszt.

Budapest, szeptember 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról jelentik, hogy herceg Krapotkin orosz hadsergebeli hadnagy s legelőbbkelő orosz főuri családok egyikének tagja, magát föbe lőtte. A nagy feltűnést keltő öngyilkosság hírének körökben nem ismerik.

Közgazdaság.**A budapesti gabnatőzsdéről.**

Budapest, szept. 27. (A „Torontál” eredeti távirata.)

Határidő üzlet:

Buza őszre 7.52—54.

Buza tavaszra 7.88—90.

Tengeri okt. nov. 4.85—87.

Tengeri máj.—jun 5.19 21.

Zab őszre 5.42—44.

Zab tavaszra 5.65—67.

Káp-repcze 11.80—12.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1892. szeptember 26. Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgrammon felüli sulyban) ——— krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) ——— kr. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban 45—45 5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 45—46 krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 46.5—47.5 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klgron felüli sulyban) 42 5 —43 kr. Közép (páronként 220 280 klgr. sulyban) 43.5—45 krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammmig terjedő sulyb.) 45.5—46 5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli sulyban) 44—44.5 krig. Közép (pkint 220—260 klgr. sulyban) 44 5 —45 krig. Könnyű (pkint 220, klgrig terjedő sulyban) 45—46 krig. Sertéselétszám 1892. szept. hó 23-án volt készlet 135303 drb. 1892. szeptember 24 25-én felhajtott 3485 drb. — 1892. szept. 24—25-én elszállított 2835 drb. 1892. szeptember 26-án maradt készletben 135953 drb. — A hizottsertés üzlet-irányzata: csendes.

Nyilttér.*

A Szeged-csongrádi takarékpénztár jelzalog osztályának torontálmegyei képviselősege

Wechsler és Darvas szállítók Nagybecskereken.

Földekre legmagasabb kölcsönök 5½—6%.

A kölcsön készpénzben fizettetik, nem záloglevelekben.

Legkésőbb 14 nap leforgása alatti elintézés és kifizetés.

Wechsler és Darvas

a Szeged-csongrádi takarékpénztár jelzalog-osztályának torontálmegyei képviselője. (423-10.6)

* Az e rovat alatt közöltéért nem vállal felelősséget a szerk

Szerkesztői üzenetek.

G. B.—cs. Költményei gyöngék. Olvassa csak el ezt a négy sorát, aztán itéljen maga:

Itt nyugszik egy anya,

A keresztán egy koszorú,

Utóbin egy veréb

Az is komoly, oly bu . . .

Szinte azt hinné az ember, hogy valaki meg akart tréfálni! Hiszen irt ilyen verset „Téli idő” czim alatt Baka János hentes uram is:

A disznó szive bus,

Nem romlik meg a hus!

Ebben legalább van logika, mert téli időben csakugyan busulhat a disznó, mert akkor vannak a disznó torok! Hát a mit Bisotka uram zengedett Debreczenben:

Hevül az ember kebele,

Viharosan hat kifele.

Minden madár eledele

Piros bor, disztó peccsenye.

Vagy olyan poeta akar lenni, mint Hazafi Veral János, a ki jár „este — Pestre?” „Megrovási kalandot” kapna ön az ilyen versekért tőle is!

Másolást biznánk intelligens tanuló ifjakra, kiknek fogalmuk van a verstan szabályairól s megérzik, ha a rossz kézírásu eredeti tollhibája folytán hibitani találna a metoma. Déli órákban kérjük a jelentkezőket irodánkba.

Dr. Brájjer Lajos fel. szerk. távollétében a szerkesztésért felelős: Jurkovic Aladár, főmunkatárs.

H i r d e t é s e k.

Árlejtési hirdetmény.

A megye tekintetes alispáni hivatala folyó évi augusztus hó 23-án 34417. szám alatt kelt rendelettel a módosított törvényhatósági közúton levő c. ávosi Temes hid hidlásának helyreállításának biztosítása végett árlejtést rendelt el, mely alulírt államépítészeti hivatal helyiségében 1892. évi október hó 4-én délelőtti 9 órakor fog megtartatni.

Az arra engedélyezett költségösszeg 4536 frt 75 kr. Vállalkozni szándékozók, azon értesítéssel hivatnak meg, miszerint ezen versenytárgyalásra zárt írásbeli ajánlataikat szabályszerűen készítve 50 krros bélyeggel valamint 5 százalékos bántpénzzel ellátva (mely állhat készpénz vagy állampapírokból) az árlejtést megelőző nap azaz **október hó 3-án d. e. 12 óráig** ide nyújtják be. E határidőn túl beérkező ajánlatok felbontatlanul fognak illetőknek visszaadtni.

Az ajánlatban a fenti költségből teendő százalékos árelengedés számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó az építés helyi körülményeit az építés feltételeket és műszerelvényeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti.

A végbeviendő munkálat előméréte s költségvetése, általános és részletes építési feltételek és a szerződés mintája az alulírt államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1892. évi szeptember hó 22-én.

Torontálmezei m. kir. államépítészeti hivatal.
(468—1.1)

3641. kig. szám 1892.

(469—3.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmezei bánlakai járáshoz tartozó Partos községben rendszeresített szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy erkölcsi bizonyítvánnyal és szülésznői oklevéllel felszerelt folyamodvényaikat a bánlakai szolgabírói hivatalhoz folyó évi **október hó 30-ig** annnyival inkább nyújtják be, mivel a későbbben érkező folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

Ezen állás 100 frt évi fizetéssel; a községben 30 kr. nappali és 50 kr. éjjeli, a szomszéd pusztán 50 kr. nappali és 80 kr. éjjeli látogatási díjjal és az utóbbi esetben a fel által szolgáltatandó szabad fuvarral van összekötve.

A választás f. évi október hó 31-én d. e. 9 órakor fog Partos községében megejtetni.

Bánlak, 1892. évi szeptember hó 24-én.

Főbíró szabadságon:

Bogcha Márton,
szolgabíró.

7713. kig. sz. 1892.

(465—1.1)

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökkanizsai járásbeli Josefova községben, az 1891. évi XV. tcz. értelmében szervezett óvónői állásra pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket folyó évi **október hó 15-ig** Josefova község iskolaszékéhez intézve adják be.

Ezen állással 300 frt évi fizetés, szabad lakás és fűtés élvezete van egybekötve és tekintettel a község vegyes ajku lakosságára a magyar és szerb nyelv utóbbinak legalább szóban bírása megkívántatik.

A választás folyó évi október 15-én fog Josefova községében megtartatni.

Törökkanizsa, 1892. évi szeptember 22-én.

Főszolgabíró hivatalosan távol:

Petrovics,
szolgabíró.

428. sz. 1892.

(467—1.1)

Meghívó.

A Tamisácz szabályozó és belvizlevezető társulat 1892. évi **október hó 12-én** délelőtti 11 órakor Német-Párdány község tanácstermében tartandó rendes évi közgyűlésre.

A napirend a következő:

1. Bemutatása a választmány által tárgyalat igazgatói jelentésnek a társulat 1891. évi működéséről.
2. Az 1891. évi társulati számadás és a számvizsgáló bizottság jelentésének bemutatása.
3. A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. minister ur 8729. V.-14. sz. kegyes leiratának bemutatása, melyben egy építési és befektetési alap alkotása elrendeltek.
4. Több feleknek kisajátítás címén a társulat által közvetlen fizetett kártalanítási összegek bírói letétbe való elhelyezésére szükséges előleg felvétele iránt.
5. 1891. évi előirányzat tárgyalása.
6. Határozathozatal több jánosföldi birtokos területeinek a társulati ártérbe való bevonása iránt.
7. Társulati elnök, alelnök, választmány- és számvizsgáló-bizottság választása.

Párdány, 1892. évi szeptember hó 26-án. Tamisácz szabályozó és belvizlevezető társulat. A társulati elnök megbízásából: Petrikovits Róbert, társ. igazgató.

549. b. v. szám 1892.

(466—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíróóság 2609. polg. számú 1890. végzése által a melenczei takarékpénztár részvénytársaság mint végrehajtató javára Dosztanity Toma s társai tarrasi lakosok ellen 190 frt tőke, ennek 1889. év október hó 28-ik napjától számítandó 6 százalék kamatai s eddig összesen 56 frt 79 kr. perkoltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával *biróilag* le- s felülfoglalt és 459 frtra becsült, Dosztanity Tománál talált kf. szobabutorok, 1 rövid vast. kocsi, 1 söt. pej csödör, 1 deres kanca, 1 fekete csödör csikó, 2 lóra való szerszám és apró szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2304. polg. sz. 1892. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Tarrason a község házában leendő eszközzésére 1892. évi **október hó 11-ik** napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tcz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Törökbecsén, 1892. évi szeptember hó 18-ik napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

Kerestetik.

Egy a jegyzői teendők minden ágazatában jártas fiatal ember nálam azonnal alkalmazást nyerhet. Javadalmazása évi 400 forint.

Sárafalva, 1892. évi szeptember hó 17-én.

(457—4.4)

Seeler László, jegyző.

Egy lakás

mely áll 5 szoba, konyha, stbiből azonnal vagy november hó 1-re kiadó.

(463—3.2)

Steigerwald Kornél,
Aradaczi-utca, 1. szám.